

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobkyně: **V. Ž.**
bytem X
zastoupena zákonnou zástupkyní E.Ž.
bytem tamtéž
právně zastoupena Mgr. Ing. Daliborem Jandurou, advokátem
advokátní kanceláře
se sídlem 500 03 Hradec Králové, Dlouhá 103

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**
se sídlem 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 1

o příspěvek na péči, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2016, čj. MPSV-2016/220462-918

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2016, čj. MPSV-2016/220462-918 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k rukám zástupce náhradu nákladů právního zastoupení ve výši 3.900 Kč, a to do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 17. 10. 2016 zamítl žalovaný správní orgán odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 14. 4. 2016, čj. 13897/2016/JIC. Rozhodnutím orgánu I. stupně byl zamítnut návrh žalobkyně na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a bylo rozhodnuto, že jí bude tento poskytován v původní výši 3.000,- Kč měsíčně, když s ohledem na její zdravotní stav potřebuje mimořádnou péči jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu, stanoveném stupněm závislosti dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (I. stupeň závislosti – lehká závislost).

II. Žalobní argumentace

2. Žaloba poukazuje na závěry sociálního šetření ve věci, které proběhlo dne 4. 1. 2016, kdy bylo konstatováno, že žalobkyně trpí diabetes a celiakií a nezvládá samostatně základní životní potřeby v oblasti stravování, tělesné hygieny, péče o zdraví a osobní aktivity. Posudkový lékař ve svém posouzení zhodnotil potřebu dopomoci ve 3 oblastech základních životních potřeb, s tím, že žalobkyně je závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost. Posudkový lékař vycházel ze zdravotní dokumentace žalobkyně, vedené ošetřujícím lékařem MUDr. R. avšak s odlišnými závěry, sám žalobkyni neviděl. Dle zásady materiální pravdy, vyjádřené v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, však musí správní orgán postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, nezbytném pro soulad jeho úkonů s požadavky, uvedenými v § 2. Došlo však i k porušení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, který stanoví, že při tomto posuzování se vychází ze zdravotního stavu posuzovaného, doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popř. z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Žalobkyně namítá, že neexistuje relevantní právní opora pro paušální nehodnocení schopnosti péče o domácnost u dívky ve věku 15 let.
3. V dalším tedy je namítáno nesprávné posouzení zdravotního stavu žalobkyně, její krácení na právech účastníka řízení, nepřezkoumatelnost rozhodnutí, které se nevypořádalo řádně s námitkami žalobkyně a rovněž pak nesprávná aplikace zákona o sociálních službách.
4. Žalobkyně poukazuje na výše cit. ustanovení § 25, s tím, že je přesvědčena, že jeho znění zakládá obligatornost vlastního vyšetření posuzujícím lékařem, k čemuž však v jejím případě nedošlo. Posudkový lékař pouze rekapituloval skutečnosti, zjištěné jinými subjekty, ty však měly být předmětem samostatného hodnocení a tedy nebyl naplněn požadavek objektivního posouzení věci. Posudek navíc neobsahuje žádné přezkoumatelné odůvodnění, což žalobkyně spatřuje v rozporu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, čj. 4 Ads 50/2009 (Z tohoto posudku nelze dovodit, že by se ze strany posudkového lékaře jednalo o skutečné posudkové zhodnocení, když v něm není popsán zdravotní stav žalobkyně mající rozhodující vliv na její soběstačnost, natož pak vypořádání se s výsledkem sociálního šetření).
5. K lhůtě pěti pracovních dnů, které byly žalobkyni poskytnuty k seznámení se s podklady rozhodnutí (od 9,00 do 14,00 hodin) uvádí, že jde současně o naplnění práva dvou zákonných zástupců a právního zástupce, což je nesplnitelné, neboť tři z těchto osob bydlí více než 40 km od určeného místa. Lhůtu proto žalobkyně považuje za

nepřiměřeně krátkou, omezující a porušující služební povinnost správního orgánu, upravenou § 4 odst. 1 správního řádu.

6. Jak je výše uvedeno, posudek lékaře posudkové služby je považován za nedostatečný, posudek PK MPSV pak zmatečně cituje odvolání žalobkyně a poté uzavírá, že není oprávněn se k němu vyjadřovat, následně pak v rozporu se svým posláním provádí právní hodnocení a vyjadřuje shodu s posudkem OSSZ Jičín, aniž by vyřešil skutečné posouzení. Navíc byla žalobkyně informována, že k jednání PK není její účast potřebná. Závěrem posudku je pak právní hodnocení stupně závislosti, ač toto právo komisi nepřísluší. Posudek není nikým podepsán a nelze vůbec ověřit, zda se komise skutečně sešla a věci se zabývala. Žalovaný se přezkoumatelným způsobem nevypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně, text rozhodnutí je nepřehledně strukturovaný, bez hodnocení a korespondujících právních závěrů. Žalobkyně dále poukazuje na subsumpci, která má mít v jejím případě podřazení desinfekce při obsluze inzulinové pumpy pod péči o zdraví, nikoliv kategorizaci jako nezvládnutí životní potřeby tělesné hygieny – zde není známo, jak se svým právním závěrem se žalovaný vypořádal s obsahem podkladu záznamu ze sociálního šetření. Podle žalobkyně spadá s ohledem na charakter a frekvenci používání inzulinové pumpy a zjevnou konsekvenci potíží s koupáním žalobkyně, která je typickou formou tělesné hygieny, příslušná potíž do této kategorie, když je výslovně uvedena souvislost mezi možností se koupat a (nikoliv za účelem léčby) naložením s inzulinovou pumpou, resp. s její manipulací, k níž je nezbytná asistence a sama možnost koupání je jí podmíněna. Žalobkyně je přesvědčena, že toto je spojeno se zvládáním tělesné hygieny.
7. Se zdůrazněním znění § 9 odst. 3 zákona o sociálních službách pak v návaznosti na § 6 poukazuje žalobkyně na možnost antidiskriminační ochrany v případě poukazu na její věk v souvislosti se základní životní potřebou péče o domácnost. Není-li výslovné výjimky, je diskriminace zakázána. Žalobkyně spatřuje jako jediný možný způsob vypořádání naznačeného konfliktu test proporcionality, v němž uvedené vynětí jako zásah do jejího subjektivního práva nemůže obstát. Žalobkyni prakticky vylučuje pro její věk z jinak univerzální hypotézy zákona, výslovně uvádí, že právo nebýt paušálně jen z důvodu věku vyřazena z posuzování předchází a je nadřazeno pozitivistickému rozhodnutí státu mladistvé neposuzovat, a to tím spíše, že to zcela popírá individuální dispozice a kompetence lidského jedince pro invariantní kritérium.
8. V replice ze dne 24. 3. 2017 pak žalobkyně poukazuje na vnitřní rozpor v tvrzeních žalovaného, kdy ten na jedné straně uvádí, že podklady nejsou pro posudkový orgán závazné, současně však tvrdí, že tyto jsou s jeho hodnocením v souladu, a žalobkyně vidí explicitní rozdíl mezi závěry ošetřujících lékařů a závěrem posudkového lékaře. Žalobkyně opakuje, že nezvládá vedle uznaných životních potřeb potřebu tělesné hygieny, kterou žalovaný subsumuje pod základní životní potřebu péče o zdraví. V oblasti tělesné hygieny je nutná pomoc matky a její dohled při dezinfekci místa zavedení kanyly do těla, důsledné hygienické péči o dolní končetiny, jejich každodenní prohlídce a včasné léčbě i nepatrných otlaků, puchýřů a oděrek. Častou komplikací léčby je kanylová infekce, kdy dochází k podráždění kůže v okolí místa vpichu, souvisí s přechodem infekce z povrchu kůže a může docházet až ke vzniku abscesu v břišní dutině. Z uvedeného důvodu je nutná precizní dezinfekce místa vpichu a aseptický přístup, jinak hrozí vyšší glykémie s negativními důsledky. Totéž platí pro zavedení inzulinového setu a senzoru. Žalovaný sice tvrdí, že zavedení inzulinové pumpy je

typicky opatření ošetrovatelské péče, které se hodnotí v rámci potřeby péče o zdraví, avšak zcela opomíjí, že mezi možnostmi se koupat a naložením s inzulinovou pumpou, resp. její manipulací, k níž je nezbytná asistence, je podmíněna sama možnost tělesné hygieny, když v případě absence matky by se žalobkyně nebyla s to sama vykoupat. K hygienické péči o nohy uvádí replika nutnost zvýšené péče, důležité je i nošení vhodné obuvi a ponožek, ošetření drobných poranění, tyto je nutné ihned vydezinfikovat a ošetřit speciálním krytím, usnadňujícím hojení ran. Cílem důsledného dodržování tělesné hygieny je zabránění stavu, při kterém jsou postiženy cévy a nervy dolních končetin, kdy příčinou je právě diabetes. Jejich postižením vzniká chorobný proces, nejčastěji vřed na plosce nohy či gangréna na prstech, jde o závažnou a častou komplikaci diabetu, proto je tomuto problému nutné věnovat velkou pozornost. Vřed na noze diabetika vzniká 17 – 50 x častěji než u jiných pacientů a více než polovina takových případů končí amputací. V dalším poukazuje žalobkyně na příznaky neuropatie, jako nezářlivého onemocnění nervových vláken, kdy jde o poruchu vnímání bolesti u diabetické nohy. Opětovně zdůrazňuje nutnou pomoc při potřebě tělesné hygieny a navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

9. Na žalobní námitky reagoval žalovaný vyjádřením ze dne 27. 2. 2017, kdy uvedl, že ostatní podklady jsou podkladem pro posudkové hodnocení, což je důvodem, proč jsou v posudku citovány. Závěr o zvládání jednotlivých základních životních potřeb na základě posouzení zdravotního stavu je pak podstatou činnosti posudkového lékaře a tyto závěry jsou v posudku obsaženy. Jestliže pak lékařské zprávy a jiné podklady hodnotí zdravotní stav ve vztahu k zvládání základních životních potřeb, pak toto hodnocení není pro posudkový orgán závazné, neboť toto hodnocení náleží právě posudkovému lékaři. Žalovaný je toho názoru, že závěry posudku s podklady nejsou v rozporu, jediným rozporem zůstává mezi žalobkyní a žalovaným to, pod jakou potřebu přiřadit pomoc s manipulací s inzulinovou pumpou. Oba posudkové stupně se na závěrech shodly a obdobně byl zdravotní stav žalobkyně hodnocen i v r. 2013. Za obligatorní podklad považuje žalobkyně vyšetření posudkovým lékařem, k tomu žalovaný poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který se k tomuto problému vyjádřil tak, že by vlastní vyšetření mělo být pravidlem, v případech, kdy je zdravotní dokumentace jednoznačná, dostatečně úplná, lze připustit vydání posudkového závěru bez vyšetření posuzované osoby. Žalovaný je přesvědčen, že toto je i případ žalobkyně, jejíž zdravotní stav je v dostatečné míře popsán ve zdravotní dokumentaci. Z hlediska věcného posouzení je pak jediným rozporem právě zařazení péče o inzulinovou pumpu ke konkrétní základní životní potřebě. K posudku, založenému do spisu bez podpisů žalovaný uvádí, že ve spise MPSV je založen originální výtisk posudku ze dne 14. 9. 2016 včetně podpisů a průvodního dopisu posudkové komise. O pravosti posudku tak nemá žalovaný pochyb.
10. K nepřiměřenosti délky lhůty pro možné seznámení se s podklady uvádí žalovaný, že lhůta byla poskytnuta v mezích zákona, nadto právo účastníka řízení nahlížet do spisu a vyjadřovat se k podkladům je dáno po celou dobu řízení. Pokud správní orgán určí lhůtu k provedení úkonu, může ji na žádost účastníka přiměřeně prodloužit, o toto žalobkyně nepožádala. Právnímu zástupci žalobkyně bylo doručeno vyrozumění o pokračování řízení a možnosti vyjádřit se k podkladům dne 29. 9. 2016, rozhodnutí bylo vydáno dne 17. 10. 2016. V této době žalobkyně uváděné možnosti nevyužila. Následně jí bylo umožněno seznámit se s podklady dne 14. 12. 2016 bez ohledu na běh pořádkové lhůty. Pokud jde o námitky ohledně adresáta výzvy k vyjádření, pak správní orgán v souladu se zákonem doručoval zástupci žalobkyně v plné moci. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Soud z napadeného rozhodnutí žalovaného konstatuje, že žalovaný s odvoláním na posouzení zdravotního stavu žalobkyně LPS Jičín ze dne 1. 3. 2016 a skutečností, které jsou obsahem posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen PK) dospěl k závěru, že žalobkyně je osobou do 18 let věku, která se dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Potřebuje pomoc při základních životních potřebách d) stravování, h) péče o zdraví a i) osobní aktivity. Součástí rozhodnutí je text odvolání žalobkyně, následuje vyjádření PK, odvolávající se na rozsudek NSS 4 Ads

75/2014, kterým argumentuje tak, že schopnost zvládat základní životní potřebu péče o zdraví je potřebné vykládat v doslovném rozsahu prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb., neschopnost dodržovat potřebnou dietu se pak promítá do základní životní potřeby stravování. K péči o inzulínovou pumpu pak uvádí, že tato je promítnuta do potřeby péče o zdraví, nikoliv v tělesné hygieně. Nehodnocení schopnosti péče o domácnost u osob do 18 let věku plyne přímo z § 9 odst. 3 zákona o sociálních službách – schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odst. 1 písm. j), (tedy péče o domácnost), se nehodnotí u osob do 18 let věku. PK tak nemohla postupovat jinak, než u žalobkyně tuto základní životní potřebu nehodnotit. Dále rozhodnutí odkazuje na skutečnosti, uváděné posudkem PK, který odkazoval na správnost posouzení zdravotních obtíží žalobkyně OSSZ Jičín, zdravotní stav žalobkyně se výrazněji nezměnil od posledního posouzení v r. 2011 a odpovídá I. stupni závislosti na pomoci jiné fyzické osoby. Rozhodnutí se pak vyjadřuje i k odvolací námitce o nedostatečné lhůtě, poskytnuté k seznámení se s podklady rozhodnutí.

12. Ze správního spisu soud konstatuje, že se zde nachází Záznam ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči ze dne 4. 1. 2016, z něhož plyne, že žalobkyně nemá problémy s mobilitou, orientací či komunikací. Co se týče stravování, musí s ohledem na diabetes a celiakii dodržovat dietu, nedílnou součástí její léčby je pravidelné měření krevního cukru a dodržování diabetické regulované stravy. Žalobkyně často neví a nedokáže množství a vhodnost potravin odhadnout, výrazně pomáhá matka. Musí též dodržovat bezlepkovou dietu, celodenní stravu připravuje matka, žalobkyně ještě nedokáže zcela odhadnout, jaké potraviny smí a které ne, pokrm jí připravuje matka, ve školní jídelně se nestravuje, teplé jídlo jí až doma. Nutná je pravidelná strava a dodržování pitného režimu. Nají se sama lžící a příborem, pije ze sklenice. Obleče se a obuje sama. K tělesné hygieně matka uvedla, že při koupání je nutné pumpu odpojit, což zvládá žalobkyně sama, ale při zavádění je nutné místo dezinfikovat, s tímto musí matka pomáhat. K péči o zdraví matka uvedla, že musí každý třetí den pumpu přepojit, aby se místa vpichu mohla regenerovat a zhojit, zde je nutná dopomoc matky v případě zavedení kanyly do paže, dohled je nutný i na měření krevního cukru a správné množství podaného inzulínu. Léčba celiakie spočívá v dodržování bezlepkové diety, nutnou pravidelnou stravu zajišťuje matka. S ohledem na onemocnění jsou osobní aktivity omezeny, žalobkyně se neúčastní výletů, nutný dohled nad hypo a hyperglykemií, kdy je nutná okamžitá pomoc.
13. Z Posudku o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči ze dne 1. 3. 2016 vyplývá, že lékař OSSZ Jičín zjistil z podkladové zdravotní dokumentace, že u žalobkyně se jedná o diabetes mellitus I. typu na inzulínové pumpě, celiakii, rinitis alergica polyvalentní alergie, dušnost nebyla. Celkově bez progresu, VDT skoliosa Th-LI.a-b, oční vada s korekcí. Jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kdy žalobkyně potřebuje pomoc při základní životní potřebě stravování, péče o zdraví a osobních aktivitách, tedy o lehkou závislost ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb.
14. Odvolací orgán požádal o vypracování posudku PK MPSV ČR v Hradci Králové, která jej vypracovala dne 14. 9. 2016, v posudku se uvádí, že podkladově čerpal z posudkového spisu OSSZ Jičín, spisu odvolacího orgánu a sociálního šetření ze dne 4. 1. 2016. Posudek uvádí, že lékař OSSZ vycházel ze správného použití posudkových kritérií, zhodnotil, že žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládá

samostatně 3 základní životní potřeby, tyto skutečnosti byly zjištěny i sociálním šetřením. V posudkovém závěru PK, jak je i výše uvedeno, nejprve ocitovala odvolání žalobkyně, z něhož plyne, že tato je přesvědčena, že sociálním šetřením bylo zjištěno i nezvládání základní životní potřeby tělesné hygieny, je proto žádáno přiznání II. stupně závislosti. V diagnostickém souhrnu je uveden diabetes mellitus I. typu (2003) kompenzovaný inzulinem s dlouhodobou remisí, céliakie (2008) kompenzovaná dietou, senná rýma s polyvalentní alergií (2006) kompenzovaná léčbou, zakřivení páteře I. a-b stupně, lehká oboustranná korigovaná krátkozrakost (od 2013). Je popsán nález MUDr. R. ze 17. 2. 2016, z dokumentace pak PK popsala a zhodnotila adekvátnost dosavadních posudkových řízení ve věci, odkázala na rozhodnutí NSS 4 Ads 75/2014. Uvedla, že neshledala diametrální rozdíl ve vyjádření ošetřujícího lékaře – stručně uvedena onemocnění žalobkyně, bez uvedení péče o inzulinovou pumpu, pouze její kontrola a zmíněno nehodnocení potřeby péče o domácnost z důvodu znění zákona. PK uzavřela, že není zmínka o změnách zdravotního stavu žalobkyně oproti dřívějšímu období a hodnotila věc tak, že se jedná o osobu, závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni závislosti, tj. lehká závislost.

15. Soud po projednání a přezkoumání věci hodnotil důkazy, obsažené ve spisu, jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná. Soud se souhlasem účastníků řízení rozhodl ve věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
16. **Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách**, upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci. Podmínky nároku na příspěvek na péči vycházejí z ust. § 7, kde je uvedeno, že příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby a nárok na něj mají osoby, uvedené v § 4 odst. 1, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jim tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb...

Dle § 8 odst. 1 cit. zákona se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.
17. Z ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, pak plyne, že při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat vyjmenované základní životní potřeby, z odst. 3 vyplývá, že schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odst. 1 písm. j) – péče o domácnost – se nehodnotí u osob do 18 let věku. Z odst. 4 plyne, že při hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost

zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Odst. 5 tohoto předpisu upravuje uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě tak, že musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

18. **Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení pak stanoví vyhláška č. 505/2006 Sb. v platném znění.** Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce. V § 1 je dále uvedeno, že schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby, při hodnocení zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury, tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Ustanovení § 2a cit. vyhlášky pak upravuje řečené v tom smyslu, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Příloha č. 1 předpisu upravuje vymezení schopností zvládat základní životní potřeby, vyjmenovaných v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách.
19. Soud se nejprve zabýval jednotlivými žalobními námitkami a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné z toho důvodu, že nereagoval vyčerpávajícím způsobem na námitku žalobkyně v tom směru, že posouzení jejího stupně soběstačnosti v jednotlivých základních životních potřebách je v zásadním rozporu s vyjádřením lékaře a podklady, které jsou obsaženy ve spisu a z nichž žalovaný čerpal. Po přezkoumání věci soud konstatuje, že posudek OSSZ Jičín sice podklady uvedl, ale blíže se k nim vůbec nevyjádřil, tyto podrobněji nehodnotil, pouze konstatoval, že se na jejich základě jedná o I. stupeň závislosti, neboť žalobkyně není zcela soběstačná v třech základních životních potřebách, a to péče o zdraví, stravování a osobní aktivity. V odvolání však žalobkyně namítá obdobnou námitku, jako v žalobě, na tuto však PK reagovala ve svém posudku tak, že vypsala krátce nálezy MUDr. R. ze dne 17. 2. 2016, jak uvedeno v bodě 14. Z obsahu spisu je však patrné, že žádost žalobkyně, doručená OSSZ dne 24. 11. 2015 odkazuje na stanoviska MUDr. A. R. ze dne 18. 11. 2015 a MUDr. K. B. ze dne 20. 11. 2015, rovněž pak příloženou Metodiku „Posuzování stupně závislosti dětí do 18 let s dlouhodobě nepříznivým zdravotním

stavem, Č., Č., odbor posudkové služby MPSV. Z vyjádření MUDr. B. – Dětská klinika FN Hradec Králové je patrné, že lékařka je názoru, že nezletilá pacientka splňuje II. stupeň závislosti, obsáhlé stanovisko ošetřujícího lékaře rovněž dochází k tomuto závěru a popisuje podrobně jednotlivé nutné dopomoci. K uvedeným podkladům se však posudková komise vůbec nevyjádřila a nevyjádřil se k nim věcně ani žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 17. 10. 2016. Krajský soud proto nemohl tuto žalobní námitku nijak věcně přezkoumat, neboť tato argumentace zcela chybí. Nastala tak, dle přesvědčení soudu, situace, předvídaná ust. § 78 odst. 1 s.ř.s., a soudu tak nezbylo, než napadené rozhodnutí žalované zrušit a věc, v souladu s tímž ustanovením, odst. 4, vrátit žalované k dalšímu řízení. V něm bude nutné, aby posudkový orgán věcně vypořádal názor žalobkyní předložených podkladů, jak uvedeny výše, a odborně na tam uvedené skutečnosti reagoval.

20. Krajský soud se pak vyjadřuje k další námitce žalobkyně v tom směru, že považuje za diskriminační nehodnocení základní životní potřeby péče o domácnost u dívky ve věku 15 let tak, že je přesvědčen, že tato námitka není důvodná. Jednak zákonodárce při tomto stanovení jistě bral v úvahu, že nezletilý žije ve společné domácnosti s osobou zletilou, která zabezpečuje pomoc a dohled a domácnost vede, navíc však zcela přesvědčivým argumentem v tomto smyslu je i skutečnost, že právní úprava na tento fakt adekvátně reaguje samotným zněním § 8 zákona č. 108/2006 Sb., kdy v odst.1 upravuje závislost osob do 18 let věku a v odst. 2 pak závislost osob, starších 18 let. Z obou odstavců je pak patrné, že u nezletilých je k jednotlivým stupňům přiřazen počet nezvládaných životních potřeb o jednu menší, než tomu je u osob nad 18 let věku, a to právě pro nehodnocení této základní životní potřeby u osob, mladších 18 let dle § 9 odst. 3 tohoto zákona. Soud rovněž konstatuje, že námitky, týkající se ošetřování nohou, kdy je potřebné v souvislosti s diabetem věnovat této problematice zvýšenou pozornost, žalobkyně uvedla až v replice, tedy, nebyly uplatněny v průběhu správního řízení a žalovanému tak nelze vytknout, že problematika nebyla podrobně v jeho průběhu vypořádána.

V. Náklady řízení

21. Ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. upravuje náhradu nákladů řízení, na kterou má právo účastník, který měl ve věci úspěch. Tímto účastníkem je v daném řízení žalobkyně, která účtovala náklady právního zastoupení. Tyto spočívaly, dle přesvědčení soudu, v třech úkonech právní služby, tedy v převzetí a přípravě zastoupení, sepsání žaloby a písemné replice. Z § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, vyplývá, že ve věcech sociálního zabezpečení je tarifní hodnotou částka 5.000 Kč, kdy ve spojení s § 7 bod 3 činí mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby částku 1.000 Kč. V daném případě tak činí odměna právního zastoupení žalobkyně částku 3.000 Kč, dle § 13 pak náhrada hotových výdajů činí dle odst. 3 za jeden úkon právní služby 300 Kč. Celkem tedy činí náhrada nákladů částku 3.900 Kč, kterou zaplatí žalovaný zástupci žalobkyně do 30 ti dnů od právní moci rozsudku v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové dne 16. dubna 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně